

Návrh na udělení pamětní medaile města Českých Budějovic k výročí vzniku Československa

RNDr. Viera Straškrábová DrSc. přešla do Českých Budějovic v roce 1981 s přesunem ústavů tehdejší ČSAV z Prahy. Oddělení mikrobiologie vody a samočisticích procesů, které vedla, se při přesunu rozpadlo, protože další klíčoví pracovníci nemohli nebo nechtěli z Prahy odejít a našli si jiná místa. Dr. Straškrábová v Českých Budějovicích v Ústavu krajinné ekologie Akademie věd postupně znovu vybudovala skupinu, zabývající se biologickými mechanismy samočistění – odvětví, které je velmi důležité pro základní výzkum, ale zejména pro vodohospodářskou činnost zaměřenou na řízení kvality vody v řekách a údolních nádržích. V roce 1990 byl v Českých Budějovicích zřízen samostatný Hydrobiologický ústav a Dr. Straškrábová se pro své organizační schopnosti stala jeho první ředitelkou. Zůstala jí maximálně možnou dobu, t.j. až do roku 1998. Vedle své činnosti v Akademii věd se aktivně angažovala při zakládání Jihočeské Univerzity a významně přispěla k rozvoji její Biologické fakulty - po určitou dobu byla proděkankou a později vedoucí katedry ekologie. K její organizační činnosti v rámci ČR patří předsednictví, příp. členství v národních komitétách mezinárodních organizací IUBS (International Union of Biological Societies) a MAB (Man and Biosphere), vedení ekologické výzkumné sítě CZ-LTER (long-term ecological research), činnost ve vědeckých společnostech a práce v redakčních radách vědeckých časopisů. Nelze nezmínit podíl na organizaci řady mezinárodních vědeckých setkání. Každé z nich do Českých Budějovic přivedlo až 250 odborníků z celého světa.

Od začátku svého působení v Českých Budějovicích se Dr. Straškrábová snažila v rámci Akademie i univerzity o zkvalitnění vědeckého výzkumu a praktické uplatnění jeho výsledků. K dlouhodobému sledování Slapské nádrže se připojilo pravidelné sledování nově založené vodárenské nádrže Římov a spolupráce s příslušnými vohohospodářskými podniky. Jako věhlasný odborník byla a je zvána na konzultace a k přímé účasti na výzkumu v rámci ČR (např. podniky Povodí Labe, Povodí Vltavy) i mezinárodně. Podílela se na pěti projektech 3. až 6. rámcového programu EU, což je mimořádný, a v rámci ČR možná ojedinělý úspěch. Do loňska koordinovala úkol "Mikrobiální potravní řetězce" projektu "MOLAR", který se věnoval ekologii horských jezer ve vztahu ke kyselým dešťům a klimatickým změnám. V rámci projektu pracovala Dr. Straškrábová na jezeře Bajkal a jezerech v norském pohoří Trollheimen, rumunském Retezat a italských Alpách.

Dr. Straškrábová je mimořádnou osobností v oblasti výzkumu i vzdělávání. Publikovala více než sto původních vědeckých prací a vychovala několik vynikajících a celosvětově známých odborníků. Lze ji právem označit za zakladatelku uznávané české školy mikrobiální ekologie vody. Jako členka Oborové komise pro doktorské studium v oboru limnologie a častá členka zkušebních komisí na Přírodovědecké fakultě JU se zasazuje o vysokou úroveň studia. Svou vědeckou činností přispívá k udržení kvalitního životního prostředí, pedagogickou činností k rozvoji vzdělanosti a svou organizační činností k pevnému zakotvení města České Budějovice na světové mapě míst s významným výzkumným potenciálem.

V Českých Budějovicích, dne 11. října 2009

Prof. RNDr. František Sehnal, CSc.
ředitel Biologického centra AV ČR, v.v.i.